

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Vår referens/dnr:
54/2016

103 33 Stockholm

Er referens/dnr:
Fi2016/01094/S3

2016-04-13

Remissvar

Promemorian Ändrad intäktsränta i skattekontot

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria och får anföra följande.

Promemorians förslag innebär att den gräns för hur låg intäktsräntan på skattekontot kan bli sänks till 0 %. Detta uppnås genom att det golv som tidigare gällt vid beräkning av basräntan inte ska gälla vid beräkning av intäktsränta. Motivet bakom förändringen anges vara att skattekontot kommit att användas som en kapitalplaceringsform som erbjudit bättre ränta än att placera motsvarande kapital på ett konto i en bank. Skattekontot ska i och med denna förändring inte längre vara vad som i promemorian benämns som ränteledande.

Promemorians påstående om ett s.k. räntegap som skulle innebära att skattekontots intäktsränta varit klart högre än bankräntorna under 2014 och 2015 är otillräckligt underbyggt. I Skatteverkets promemoria Skattekontot och intäktsräntan framgår att detta påstående bygger på en jämförelse mellan bankernas genomsnittliga inlåningsränta och skattekontots intäktsränta. Att den genomsnittliga inlåningsräntan från bankerna är lägre än intäktsräntan betyder inte att det inte finns aktörer som erbjuder en ränta som är högre än skattekontots. Tvärtom finns det aktörer som erbjuder sparkonton med en ränta på 0,8 % eller högre.¹ Incitamentet att använda sig av skattekontot som kapitalplacering har därför inte varit så stort som promemorian ger sken av.

Promemorians bedömning av förekomsten respektive omfattningen av användningen av skattekontot som sparkonto förefaller inte heller särskilt väl underbyggd. Nämda Skatteverketspromemoria ger endast en ofullständig och delvis motstridig bild. Exempelvis framgår att fysiska personers räntegrundande saldo varit lägre under huvuddelen av 2015 jämfört med såväl 2014 som 2013, vilket om något kunde tala för behov att höja intäktsräntan, i vart fall inte för att sänka den.

¹ Exempelvis erbjuder Svea Ekonomi när detta skrivs 0,85 % ränta på sitt sparkonto. Flera andra aktörer erbjuder liknande villkor och omfattas också av den statliga insättningsgarantin.

Mot den bakgrunden kan ambitionerna att särreglera med selektiva spärrar riskera att slå fel och ge fel signaler. Det finns härutöver anledning att mana till försiktighet eftersom detaljreglering kan få oförutsedda konsekvenser.

Förslaget motiveras av omsorg om de offentliga finanserna. Denna omsorg är välkommen, alldeles oavsett den bristande analysen av räntegap och förekomst respektive omfattning av användningen av skattekontot som sparkonto. Givet bedömningen att 0,8 % inlåningsränta skulle uppfattas som attraktivt investeringsalternativ i bredare kretsar, är en viktigare slutsats att Sverige har ett allvarligt problem med investeringsklimatet. I ett vidare strukturpolitiskt sammanhang behöver Sverige reformer för bättre företagsklimat som främjar konkurrenskraft och tillväxt.

Det finns anledning att ifrågasätta konsekvensanalysens konsistens mellan å ena sidan uppfattningen att skattekontot kommit att användas på ett sätt som belastar de offentliga finanserna och å andra sidan att åtgärdsförslagets offentligfinansiella konsekvenser skulle ha en varaktig effekt på måttliga 4 miljoner kr. Det är också en brist att promemorian saknar slutsatser av konsekvensanalysen att förslaget skulle innebära att de skattskyldiga skulle gå miste om 730 miljoner kr (under vad som får antas avse 2017). Givet promemorians analys att skattekontots eventuella användning som sparform skulle generera intäktsräntor på 125 miljoner kr (under vad som får antas avse 2017) kan konstateras att av angivna 730 miljoner kr torde merparten, 605 miljoner kr (=730-125), vara legitima intäktsräntor. Förslaget tycks således innebära ett bortfall av legitima intäktsräntor, som är flerfaldigt större än det eventuella problemet.

Nivån på kostnadsräntan och intäktsräntan är idag kopplade till storleken på basräntan. Att koppla intäktsräntan och kostnadsräntan till basräntan gör att dessa alltid följs åt, båda stiger och sjunker i takt med basräntan. När dagens nivå på intäktsräntan infördes angav regeringen att 45 % av basräntan ansågs utgöra en tillräcklig kompensation till den skattskyldige.² Kostnadsräntan är lika hög som basräntan vilket innebär att intäktsräntan är 45 % av kostnadsräntan.

Kostnadsräntan och intäktsräntan kan inte bli hur låga som helst utan ett golv har införts för hur låg basräntan kan bli. När golvet infördes för basräntan, som säger att denna minst ska uppgå till 1,25 %, skedde detta i första hand med beaktan av kostnadsräntan. Golvet infördes för att motverka att kostnadsräntan blir 0 %, något som annars ansågs öka risken för att skattskyldiga avstår från att göra kompletteringsinbetalningar av preliminär skatt.³ Eftersom golvet dock inte begränsades till kostnadsräntan har golvet även gett effekt på intäktsräntan, som inte heller kan bli 0 %.

Sedan införandet av intäktsränta och kostnadsränta har alltså hela tiden funnits en tydlig koppling mellan nivåerna på dessa två räntor. Genom att ta bort golvet för intäktsräntan, men inte för kostnadsräntan, försvinner denna koppling vid vissa räntenivåer.

För det fall regeringen avser gå vidare med förslaget, trots brister i bakomliggande analys enligt vad som anförts ovan, vill Svenskt Näringsliv anföra följande. Intäktsräntan och kostnadsräntan bör även fortsättningsvis följas åt. Om det skulle anses finnas behov av att sänka intäktsräntan, är det Svenskt Näringslivs uppfattning att kostnadsräntan bör sänkas i

² Prop. 1996/97:100 s. 339.

³ Prop. 2010/11:165 s. 550 f.

motsvarande mån. En sådan symmetri även vid låga räntenivåer uppnås förslagsvis genom att golvet för kostnadsräntan sänks. Den skillnad som idag råder mellan intäktsräntan och kostnadsräntan kan anses acceptabel som utgångspunkt. Kostnadsräntan är idag 1,25 % och intäktsräntan 0,5625 %, alltså en skillnad på 0,6875 procentenheter. Om intäktsräntan då ska sättas till 0 % bestäms kostnadsräntan förslagsvis till 0,6875 %. En sådan förändring skulle innebära att symmetri även fortsättningsvis råder mellan intäktsränta och kostnadsränta. Svenskt Näringsliv anser därför att golvet för kostnadsräntan bör sänkas till 0,6875 % om förslaget om att sänka golvet till 0 % för intäktsräntan genomförs.

Krister Andersson

Marcus Forsman

